JON ACUFF

REINVENTAREA

Salvează ziua de luni, revitalizează-ți munca și nu te bloca niciodată

Traducere din limba engleză de
Cristina Stan

ACT și Politon

2018

Cuprins

Capitolul 1	Contul de Economii al Carierei	11
Capitolul 2	Fă asta mai întâi	38

Investiția 1
Relațiile

Capitolul 3	Nu știi pe cine cunoști	47
Capitolul 4	Oferă-le dușmanilor tăi ceea ce le trebuie cel mai mult	61
Capitolul 5	Ceea ce este întâmplător contează	77
Capitolul 6	Marile cariere necesită mari susținători	90
Capitolul 7	Să nu arzi multe punți în urma ta	106
Capitolul 8	Comunitatea strălucește cel mai tare în întunericul unei Piedici în Carieră	114

Investiția 2
Abilitățile

Capitolul 9	Ai mai multe abilități decât crezi	127
Capitolul 10	Stăpânește abilitățile invizibile	137
Capitolul 11	Să nu devii niciodată o fosilă	151
Capitolul 12	Câștigă așa cum ai câștigat și înainte	160
Capitolul 13	Pune-ți iute în practică abilitățile prin ceva distractiv	165
Capitolul 14	Abilitățile se cizelează greu și se tocesc repede	179

Capitolul 15 Alege tipul potrivit de ciocan pentru Plafonul Carierei tale 191

Investiția 3
Caracterul

Capitolul 16 Plantează o livadă 202
Capitolul 17 Generozitatea este revoluționară 215
Capitolul 18 Empatia nu mai e doar pentru cei cărora le place să plângă cu prietenii 228
Capitolul 19 Fii prezent 249
Capitolul 20 Să nu sari niciodată fără caracter 260

Investiția 4
Strădania

Capitolul 21 Hotărârea este o alegere, nu un sentiment 269
Capitolul 22 Strădania are sezoane: folosește conștientizarea pentru a le recunoaște 291
Capitolul 23 Yoga pentru carieră 304
Capitolul 24 Folosește asta întotdeauna pentru a multiplica momentul 325
Capitolul 25 Trei cuvinte de final pe care mi le vei spune cât de curând 331

Mulțumiri 339
Note 347

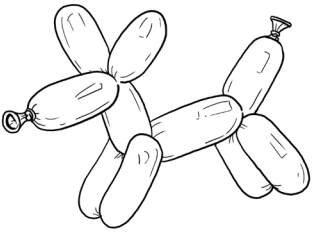

1

Contul de economii al carierei

Când ești poștaș, nu ar trebui să întrebi oamenii dacă le poți folosi baia.

Acum că stau să mă gândesc, probabil că nu ar fi trebuit să învăț acea lecție pe propria-mi piele. Și totuși, m-am pomenit stând pe treptele de la intrare cu corespondența pe ziua aceea și cu o rugăminte stânjenitoare.

Cu vocația mea de scriitor creativ, am fost un poștaș groaznic. Eram dezorganizat, neîndemânatic și predispus să mi se dea cu spray lacrimogen în ochi. Într-o zi, mi-am schimbat ruta de dimineață cu cea de după-amiază, ceea ce a însemnat că oamenii care de obicei primeau poșta târziu au primit-o mai devreme. O proprietară fericită mi-a spus că eram mult mai bun decât celălalt tip, referindu-se, fără

să-și dea seama, la mine. I-am dat dreptate, spunându-i: „E groaznic. Un adevărat nemernic”.

Traiectoria carierei mele avea să continue prin locuri ca „Apple Country”*, un mic magazin de cartier ce nu vindea mere, și „Maurice the Pants Man”**, unde nu era niciun Maurice, ci doar o mulțime de pantaloni.

Aveam să petrec șaisprezece ani călătorind prin America corporatistă, scriind mesaje publicitare pentru Home Depot***, lucrând la branduri pentru Bose**** și făcând marketing pentru Staples*****. Am fost disponibilizat de la un *start-up*, concediat de la altul, mi-am condus propriul *start-up* spre faliment și apoi mi-am găsit și părăsit slujba visurilor mele. Pe parcurs, am învățat o lecție despre muncă.

Deții controlul mai mult decât crezi.

Asta e valabil fie că vorbim de e o slujbă bună, una proastă, slujba visurilor tale sau nicio slujbă.

De noi depinde. Deși preferăm adesea să-i învinovățim pe alții, economia sau pe șeful care „nu ne înțelege”, realitatea este că o slujbă mai bună începe prin a deveni *tu* mai bun.

Nu munca este dușmanul.

---

* „Țara merelor”. (n.tr.)

** „Maurice, omul cu pantalonii”. (n.tr.)

*** Firmă care se ocupă cu vânzarea de materiale de construcții și amenajări interioare. A doua ca mărime și importanță pe piața americană de profil. (n.tr.)

**** Producător de echipamente audio. (n.tr.)

***** Cel mai mare furnizor de produse de birotică din lume. (n.tr.)

Munca nu trebuie să fie o închisoare fără gratii în care suntem nefericiţi şi servim voluntar până la eliberarea condiţionată a pensionării. Dimpotrivă, munca poate fi grozavă.

Munca poate fi minunată.

Dacă salvăm ziua de luni. Dacă îndrăznim să o reinventăm. Dacă refuzăm să ne împotmolim.

Această carte nu vorbeşte despre cum să renunţi la slujba ta. (Am scris-o deja pe aceea, se numeşte *Quitter* [*Cel care renunţă*], pentru că aşa sunt eu, creativ.)

Această carte nu este despre cum să începi ceva. (Şi pe aceea am scris-o; se numeşte *Start*.)

Această carte vorbeşte despre construirea deliberată a unei cariere folosind cele patru investiţii pe care le au în comun toate carierele extraordinare.

Investiţiile sunt atât de evidente, încât e posibil chiar să ratezi. Tipul care face animăluţe din baloane cu siguranţă m-a ratat în acea seară pe câmp.

Ca nu cumva să stai cu grijă că petrec weekenduri bizare, iniţiate de Craigslist*, lasă-mă să mă întorc puţin în urmă. Te asigur că pot explica întâlnirea mea sub clar de lună cu bărbatul care purta bretele în culorile curcubeului.

Aşteptam la coadă cu soţia şi copiii la Family Fun Night** la şcoala noastră primară. Era vineri seară, iar după doamna care pictează feţe, tipul cu baloane este următoarea oprire la astfel de evenimente.

---

* Site de anunţuri grupate pe categorii: locuri de muncă, imobiliare, vânzări, servicii, organizare de evenimente etc. (n.tr.)

** Seară de distracţie cu familia. (n.tr.)

În timp ce răsucea și trăgea de baloanele colorate, acest maestru al modelării baloanelor de cauciuc a coborât privirea spre mine de pe scăunelul pe care era cocoțat.

„Îmi plac la nebunie cărțile tale”, a spus el, recunoscându-mă, și mi-a zâmbit, dar apoi alt gând a făcut să-i pălească sclipirea din privire.

„Îmi pare rău pentru azi”, a adăugat el pe un ton mai serios. „Îți doresc tot ce-i mai bun în viitoarele tale demersuri.”

Tipul cu baloanele sub formă de animăluțe mă încuraja deoarece credea că pierdusem mult.

Și avea dreptate, chiar pierdusem ceva. Întotdeauna se întâmplă astfel când părăsim locuri vechi în căutare de noi aventuri.

În acea dimineață, părăsisem slujba visurilor mele.

Făcând asta, lăsasem în urmă și produse, bani și cele mai nebunești oportunități pe care le avusesem vreodată.

Dacă ai trage linie și ai face socoteala, ar putea fi cea mai ratată zi a mea din toate timpurile. Până și să citesc despre ce-am lăsat în urmă mă făcea să mă simt de parcă eram pe punctul de a urla versuri de Phil Collins către tipul care făcea baloane: „Uită-te la mine acum, oh, e doar un spațiu gol”.

Nu-l învinovățesc pe tipul cu o borsetă în talie plină cu baloane că își făcea griji în legătură cu viitorul carierei mele.

Dar eu aveam ceva ce el nu știa.

Un kit de ustensile fără de care nu aș fi făcut niciodată acel salt.

Un kit de ustensile pe care probabil că deja îl ai și tu.

Un kit de ustensile de care prietenul meu Nate urma să aibă nevoie.

Ziua în care s-a schimbat totul

Vecinul meu Nate și-a pierdut slujba într-o vineri.

Dacă ești vreodată invitat de șeful tău la o ședință vineri, după-amiaza târziu, să știi că nu e o ședință, e o capcană.

Cariera lui Nate s-a schimbat rapid în acea zi.

Se găsea dintr-odată în derivă, și nu din proprie inițiativă.

L-am întâlnit săptămâna următoare la o cafea.

Cu o expresie năucită, mi-a spus cum s-a simțit când îți pierduse slujba, slujbă pe care o avea de opt ani.

Era bun la ce făcea. Întotdeauna își realiza targetul. Oamenii îl plăceau. Clienții i-au trimis mesaje de regret zile întregi după ce s-a întâmplat. Era un tip grozav, și încă este.

Dar era la ananghie.

Protejat ca într-un cocon timp de opt ani într-o companie mare, sigură, s-a pomenit pe neașteptate pe străzi. Casa carierei pe care și-o construise nu mai exista, iar restul lumii se schimbase spectaculos de când intrase în bio-domul* acelei slujbe.

Cuprins de exasperare, s-a plâns: „Nici măcar nu știu cum să folosesc LinkedIn**”.

Nimeni nu se așteaptă la o schimbare bruscă a slujbei; tocmai de aceea este bruscă. Și, dacă ai fost angajat mai

---

* Un sistem ecologic închis. (n.tr.)

** Site de socializare orientat spre mediul de afaceri. (n.tr.)

mult de un an, ai văzut întâmplându-se o astfel de schimbare – fie ţie, fie cuiva pe care-l ştiai. Un val corporatist sălbatic ce a prins complet pe nepregătite o barcă.

Pe lângă valurile enorme de schimbări drastice de carieră, mai există şi alte probleme, mai puţin presante, ce ne ameninţă de asemenea activitatea. Lucruri precum Plafoanele Carierei.

Plafonul carierei este capacul pus deasupra scării pe care avansezi în carieră. Este cea mai de sus înălţime spre care te va duce orice parcurs profesional. M-am confruntat cu unul pe vremea când eram designer senior de conţinut la o companie de software.

Am început să lucrez acolo la contractări. În timp, am dobândit o funcţie reală în cadrul companiei şi în câţiva ani mi s-a oferit funcţia de designer senior de conţinut. Atunci am ajuns efectiv la capătul drumului meu în carieră.

Câştigam suma maximă posibilă pentru acel post şi nu mai existau alte posturi în domeniul creării de conţinut disponibile în compania respectivă. Nici nu aveau să mai fie. Singura cale de a avansa era să devin director de creaţie, ceea ce însemna administrarea designerilor şi a copywriterilor. Era o opţiune grozavă pentru unii, dar pentru mine însemna să fac mult mai puţin din ceea ce-mi plăcea de fapt să fac: să scriu.

Aveam treizeci şi doi de ani şi viaţa mea deja alunecase către un punct de inerţie. Aş fi putut să primesc mici măriri salariale în anii ce urmau şi ceva mai multe responsabilităţi, dar în cea mai mare parte, asta era tot.

Soţia mea avea să-mi zică mai târziu că era profund îngrijorată. Cu doi copii mici, o ipotecă şi o căsnicie abia la

început, era intimidant să privesc spre treizeci de ani de posibilă monotonie în carieră. Poate că n-am o fire chiar atât de aventuroasă, dar ideea că am ajuns la „finiş" cu cariera la treizeci şi doi de ani era un hap* cam greu de înghiţit.

Înainte, când te loveai de un Plafon în Carieră, aveai doar câteva opţiuni la dispoziţie:

1. Să te angajezi la altă companie.

2. Să faci o muncă pe care nu voiai să o faci, cum ar fi cea de director de creaţie.

3. Să înduri şi să mori pe dinăuntru timp de aproximativ treizeci de ani.

Prima opţiune nu rezolvă lucrurile, doar le amână. Ai putea obţine o funcţie diferită şi mai mulţi bani. Cealaltă companie ar putea să aibă un post de „creator de conţinut senior senior", dar în cele din urmă vei avea de-a face cu acelaşi plafon cu care te-ai confruntat la fosta slujbă.

În a doua opţiune, renunţi la o scară ierarhică pentru una diferită. Acest plan nu funcţionează deoarece sfârşeşti făcând mai mult din ceea ce n-ai vrut să faci de la bun început. Dacă nu ai vrut să fii director de creaţie, să avansezi pe acea scară nu îţi va părea o promovare, ci o pedeapsă. Te-ai afunda pur şi simplu într-o carieră greşită.

A treia opţiune este cu siguranţă cea mai deprimantă, dar este totodată şi cea mai populară. De aceea, într-un sondaj Gallup din 2013, 70 la sută dintre americani au spus că îşi urau slujbele sau se simţeau neimplicaţi[1]. În

---

* În original, *jagged little pill*, cuvinte care fac apel la titlul unei melodii a cântăreţei canadiene Alanis Morissette. (n.tr.)

cultura noastră, luăm de bună minciuna că munca trebuie să fie nefericită. Seria de cărţi Dilbert* nu s-a vândut în milioane de exemplare pentru că oamenii sunt fericiţi la locul de muncă. Mâncăm la TGI Fridays**, nu la TGI Mondays. Trăim pentru zilele de weekend fiindcă am acceptat că zilele săptămânii sunt echivalente cu moartea visurilor noastre. Dacă citeşti cartea asta la muncă, ridică privirea. Dintre oamenii pe care-i zăreşti, şapte din zece urăsc să fie acolo. Nimeni nu vrea să stea la o slujbă care nu-i place.

Dar dacă lucrurile nu ar trebui să stea aşa? Dacă slujba pe care ne-am dori să o avem ar depinde de a deveni, înainte de toate, persoana care trebuie să fim? Dacă nu ar trebui să încercăm să evităm tranziţiile în carieră, ci să le acceptăm? Pentru că ele ne aşteaptă, pe fiecare dintre noi. Cu toţii vom cunoaşte câte un Salt în Carieră, o Piedică în Carieră, un Plafon în Carieră sau o Oportunitate în Carieră.

Cum facem Salturi înţelepte în Carieră?

Cum navigăm printre Piedicile în Carieră?

Cum străpungem Plafoanele Carierei?

Cum profităm la maximum de Oportunităţi neaşteptate în Carieră?

Se pare că soluţia la toate cele patru întrebări este aceeaşi: construim un Cont de Economii al Carierei.

---

* Benzi desenate scrise şi ilustrate de americanul Scott Adams, în care se satirizează universul profesional al personajului principal, Dilbert (n.ed.)

** Lanţ de restaurante american. Acronimul din numele său vine de la *Slavă Domnului că e vineri*, de unde rezultă sugestia autorului că abia aşteptăm să vină vinerea, nu lunea (*Monday*), prima zi de lucru. (n.tr.)

Deschiderea seifului

Într-un interval de douăzeci și patru de ore de la părăsirea ultimei slujbe, m-au contactat o sută de prieteni.

Într-o săptămână, aveam o echipă care mă ajuta să construiesc un nou blog.

Într-o lună, aveam programate noi proiecte de scris.

Asta nu s-a întâmplat pentru că aș fi fost eu uimitor ori pentru că aș fi avut un păr des și o alură impresionantă. S-a întâmplat pentru că timp de cinci ani făcusem depuneri în kitul de ustensile pe care-l numesc Contul meu de Economii al Carierei*.

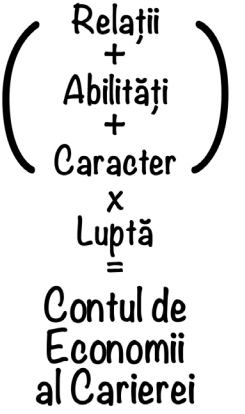

Spus într-un stil mai de Twitter:

(Gașcă + Minunat + Amabil) x Luptă = Contul de Economii al Carierei

Ce înseamnă fiecare investiție? Iată cum le vom defini:

* Career Savings Account (CSA™) (n.tr.)

Relații = pe cine știi. Gașca cu care te întovărășești pe parcursul carierei tale.

Abilități = ceea ce faci. Instrumentele pe care le folosești pentru a-ți construi cariera.

Caracter = cine ești tu. Mortarul care ține la un loc întregul Cont de Economii al Carierei.

Lupta = cum muncești. Combustibilul care te împinge să faci lucruri pe care alți oameni nu le fac, astfel încât să te poți bucura de rezultatele de care alții nu se vor bucura.

Ești deja familiarizat cu fiecare aspect al Contului de Economii al Carierei. Indiferent care este situația la slujba actuală, nu ai fost surprins să afli că ai nevoie de ceva de pe acea listă. Nu s-a întâmplat să citească cineva lista și să se întrebe: „Caracter? Nu m-am gândit niciodată c-aș avea nevoie de așa ceva!”.

Mai mult, ai aplicat deja aspecte din Contul de Economii al Carierei în alte sectoare din viața ta. Ai lucrat la abilitățile tale pe terenul de golf pentru a-ți îmbunătăți jocul. Te-ai străduit când tu și soția ta ieșeați la întâlniri ca să o convingi că ești alesul. Ți-ai construit relații cu membrii frăției tale, cu care păstrezi legătura mult după terminarea facultății.

Itemii nu sunt noi, dar direcția în care îi focalizăm este. Ai deja majoritatea lucrurilor care-ți trebuie pentru un Salt, o Piedică, un Plafon sau o Oportunitate în Carieră; probabil pur și simplu nu le-ai aplicat niciodată în slujba ta.

Sau, la fel ca mine, în primii șapte ani de carieră nu ai combinat toate cele patru investiții. Poate că ești uimitor

din punct de vedere al relațiilor și abilităților, dar nu ai stăpânit încă arta strădaniei. Sau ai tipul de caracter despre care oamenii scriu cântece folk, dar nu ți-ai perfecționat niciodată un set anume de abilități. Nu e vorba că ai avea o carieră ce lasă de dorit, dar în absența uneia dintre investiții, celelalte trei nu-și ating niciodată întregul potențial.

Iată ce se întâmplă dacă ai doar trei elemente din Contul de Economii al Carierei:

Relații + Abilități + Caracter – Luptă = Potențial Irosit, Talente NFL Nevalorificate, Trupe Uimitoare cu un Singur Hit*

Abilități + Caracter + Luptă – Relații = Versiunea de Carieră a Hainelor Noi ale Împăratului

*Caracter + Luptă + Relații – Abilități = Eu în NBA** sau Michael Jordan*** în Baseball*

*Relații + Luptă + Abilități – Caracter = Tiger Woods, Enron****, Guns N' Roses*****

Nici măcar nu am știut că îmi construisem un Cont de Economii al Carierei până când nu am văzut cum mă descurcam cu saltul meu și cum credeau oamenii că trebuia să mă descurc în situația asta.

---

* National Football League, Liga Națională de Fotbal. (n.tr.)

** National Basketball Association, Asociația Națională de Baschet. (n.tr.)

*** Unul dintre cei mai buni jucători de baschet din toate timpurile. (n.tr.)

**** Enron a fost cel mai mare comerciant de gaze naturale din America de Nord. Avea cca 21.000 de angajați în 40 de țări, iar în anul 2000 un profit de peste 100 de miliarde de dolari. Scandalul s-a declanșat un an mai târziu, pe 3 decembrie 2001, când compania și-a declara falimentul, ieșind astfel la iveală că și-a supraestimat permanent beneficiile și și-a subestimat datoriile. (n.tr.)

***** Este vorba despre plecările din renumita trupă și mai ales de cea a lui Axl Rose ca urmare a multiplelor sale probleme, inclusiv de sănătate. (n.tr.)